

Regiondirektörens rapport till styrelsen 7 juni dnr 5-2018

Innehållsförteckning

Aktuella händelser	4
Regionen i lokala medier	4
Nytt förslag på långtidsbudget för EU	4
Den 25:e maj ersätts Personuppgiftslagen (PUL) av dataskyddsförordningen (GDPR)	5
Cellprovsveckan.....	5
Folkvandvården fyller 80 år.....	5
Lågtröskelmottagning har öppnat i Piteå	5
USK-dagar 15 och 16 maj	6
Nya perspektiv på hälsa och tillväxt	6
Premiär i höst för ny kvalitets- och patient-säkerhetskonferens	6
Information kring verksamheten	6
Organisationsförändringar i Regiondirektörens stab	6
Avdelningen för lednings-och verksamhetsstöd	6
Utvecklingsavdelningen.....	7
Digitaliseringsavdelning	7
Ändringar inom Luleås ledningsstruktur för primärvård	7
Utvecklingsrådet	8
Beslut om genomförande av förstudier.....	8
Beslut om genomförande av projekt	8
Pågående piloter och förstudier	8
Regionen riktar marknadsföringsinsatser mot studenter.....	9
Programmet för morgondagens chefer.....	9
Region Norrbotten delar tredje plats med alla regioner/landsting i total sjukfrånvaro	9
Genomförda årsstämmor för region- och kommun-ägda bolag.....	9
Ny chef på Norrbottensteatern	10
Från pilotprojekt till SAM-modell.....	10
SAM lyssnar in målgruppen barn och unga - medskapande i praktiken	11
SAM-modellen i Region Norrbottens egna verksamheter	11
Doktorander inom närpsykiatri	11
Utvecklad kravprofil för anställning som AT-läkare i Region Norrbotten	12
Utredning om psykologprogram vid LTU	12
Utökning läkarprogrammet vid Sunderby sjukhus	12

Region Norrbotten deltog på internationell kvalitetskonferens	12
Hälsa för barn och unga med flerfunktionsned-sättning.....	13
Sammanfattning av nationella överenskommelser	14
Goda arbetsvillkor för vårdens medarbetare och Professions-miljarden	14
Psykisk hälsa.....	14
En effektiv och kvalitetssäker sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess, 2018	15
Försäkringsmedicinska utredningar, 2018	15
Överenskommelse barnhälsovård 2018	15
Beredskap	15
Kortare väntetider i cancervården, 2017-2018.....	16
Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa	16
Patientmiljarden 2018.....	17
Asyl-och flyktinghälsan i Region Norrbotten.....	17
Avrapportering av uppdrag enligt 2018 års analysplan	18
Medborgarnas behov av hälso- och sjukvård.....	18
Ledningsrapport april månad 2018	18
Divisionernas delårsrapporter april månad 2018	18

Bilagor:

Ledningsrapport april månad 2018

Divisionernas delårsrapporter april månad 2018

Aktuella händelser

Regionen i lokala medier

Vi har kunnat läsa i medierna om att Region Norrbotten behöver fler operationssjuksköterskor, psykiatrisjuksköterskor och biomedicinska analytiker. Inom Region Norrbotten satsar vi hårt på att fler ska utbilda sig till specialistsjuksköterskor. Den som vill vidareutbilda sig inom ett bristyrke har möjlighet att sluta avtal med arbetsgivare och den blivande arbetsplatsen om att få studera med studielön betald av Region Norrbotten. Då är man också garanterad jobb efter examen. Region Norrbotten har även utbildningstjänster som innebär att ett antal sjuksköterskor just nu vidareutbildar sig på halvfart och samtidigt arbetar halvtid i verksamheten med bibehållen heltidslön, fyra av utbildningstjänsterna som pågår just nu är inriktade mot psykiatri. Just nu går det inte att läsa till operationssjuksköterska via Luleå tekniska universitet, men jag hoppas att universitetet väljer att återuppta den här viktiga utbildningen inom kort.

Kring en del arbetsuppgifter krävs det att vi löser kompetensförsörjningen på nya sätt. Den pågående generationsväxlingen bland våra biomedicinska analytiker är stor och tillgången på utbildade biomedicinska analytiker är dessvärre mindre, vilket medför att vi inte har något annat val än att tänka på ett helt nytt sätt. De biomedicinska analytikerna har en spetskompetens som vi måste värna och använda klokt, samtidigt som vi måste använda den tekniska utvecklingen och arbeta med uppgifts- och kompetensväxling där exempelvis specialutbildade undersköterskor kan utföra vissa arbetsuppgifter inom området.

Nytt förslag på långtidsbudget för EU

Den 2 maj presenterade EU-kommissionen förslag till ny långtidsbudget. Innehållsmässigt föreslås flera positiva delar för norra Sverige, bl.a. fortsatt stöd för regional utveckling, mer resurser till forskning, innovation och digitalisering, samt ett tillägg i transportbudgeten för att säkra utvecklingen av viktiga stråk, såsom exempelvis Norrbottenbanan.

Storbritanniens utträde påverkar EU:s ekonomi negativt. EU kommer därför behöva kompensera detta genom t ex höjda medlemsavgifter (något som Sverige motsatt sig) och nya egna resurser, om EU ska kunna motsvara medlemsländernas höga förväntningar. EU:s sammanhållningspolitik har varit avgörande för utvecklingen av Norrbotten. Fortsatt stöd via EU:s struktur- och investeringsfonder är därför viktiga påverkansfrågor för Region Norrbotten.

Även om den presenterade långtidsbudgeten är bättre än vad många hade förväntat sig kommer det nu att inledas tuffa förhandlingar mellan medlemsländerna. Att budgetförslaget innehåller så många positiva delar för Norrbotten

ten är ett bevis på att Region Norrbotten, tillsammans med andra regioner i närområdet, lyckats förmedla våra unika förutsättningar på ett bra sätt.

Förslaget innehåller vissa utmaningar och försämringar, t ex neddragningar inom jordbruksprogrammet och Interreg. Det är dock idag svårt att se helheten innan förslag på förordningar och detaljer på genomförandet finns på plats. Förhoppningen är att EU-kommissionen beslutar om fortsatt stöd för regioner med särskilda utmaningar, såsom exempelvis stora avstånd och gles befolkning, eftersom detta har betydelse för hur stor andel regionala utvecklingsmedel som Norrbotten kommer kunna få del av under nästa programperiod som startar 2021.

Den 25:e maj ersätts Personuppgiftslagen (PUL) av dataskyddsförordningen (GDPR)

Inom Region Norrbotten pågår nu arbetet för fullt för att säkerställa att vi följer den nya lagstiftningen. Syftet med GDPR är att stärka skyddet av personuppgifter. Det innebär hårdare krav på Region Norrbottens informations- och personuppgiftshantering. Lagen innebär också nya och förstärkta rättigheter för den registrerade (medborgare, patienter och personal).

Cellprovsveckan

Region Norrbotten vill väcka uppmärksamhet och sprida kunskap till våra invånare om att regelbundet ta cellprov vilket minskar risken för livmoderhalscancer. Genom att tidigt upptäcka cellförändringar kan de behandlas innan de utvecklas till cancer.

En bioreklam om cellprov har visats under maj månad i hela Norrbotten. Under vecka 19-21 har det pågått en Facebook-kampanj som redan nu fått stor spridning i länet. Utöver den mediala kampanjen delar alla hälsocentraler ut informationsblad om cellprov på olika språk.

Folktandvården fyller 80 år

Beslutet om en statsfinansierad, allmän tandvård för barn, unga och värnpliktiga fattades 1938. Sedan dess har vi som bor i Sverige inte bara fått behålla de flesta av våra tänder – vår munhälsa är dessutom i världsklass.

I Norrbotten öppnades den första tandvårdskliniken den 2 maj 1940 i Korpilombolo.

Lågtröskelmottagning har öppnat i Piteå

Den 7 maj, öppnade lågtröskelmottagningen för sprututbyte i Piteå. Det är den första sprututbytesmottagningen i hela Norrland.

Sprututbytet vänder sig till individer som är 18 år eller äldre och injicerar droger. Här kan de lämna in sina använda sprutor och kanyler och få nya i utbyte. Mottagningen kommer även att erbjuda hälsoundersökning, provtagning, vaccination samt rådgivning och stödjande samtal för drogfrihet.

En lågtröskelmottagning med sprututbyte har två huvudsakliga syften. Det ena är att förebygga och begränsa spridning av blodburna infektioner bland personer som injicerar droger. Det andra syftet är att skapa en kontaktyta och på så sätt kunna stötta individer med insatser som på sikt kan leda till ett liv utan droger.

USK-dagar 15 och 16 maj

Norra regionens undersköterskor inom anestesi, operation och intensivvård har tagit del av ett intressant och innehållsrikt program vid USK-dagarna på Regionhuset i Luleå. Ett omfattande program med såväl externa föreläsare som våra egna interna förmågor fanns på programmet. Ämnena handlade bland annat om ryggekirurgi, tracheostomi och ECMO. Sist men inte minst Att ha kul på jobbet.

Nya perspektiv på hälsa och tillväxt

Den 13 juni arrangeras konferensen Nya perspektiv på hälsa och tillväxt i Luleå, ett samarbete mellan Region Norrbotten, Norrbottens kommuner och Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Syftet med dagen är att ge nya perspektiv på folkhälsa och folkhälsoarbetet samt ge en kort beskrivning på vilket sätt regionala nivån kommer bidra till en mer jämställd och jämlik folkhälsa 2026.

Premiär i höst för ny kvalitets- och patient-säkerhetskonferens

Den 20 november arrangerar Region Norrbotten en kvalitets- och patientsäkerhetskonferens på Regionhuset i Luleå. Det är två konferenser som därmed blir en i och med att de tidigare konferenserna Utvecklingskraft och Patient-säkerhetskonferensen går samman.

Information kring verksamheten

Organisationsförändringar i Regiondirektörens stab

Som en effekt av stabsöversynen har förändringar skett på tre avdelningar i Regiondirektörens stab: Verksamhetsavdelningen, Utvecklingsavdelningen och IT/MT.

Avdelningen för lednings-och verksamhetsstöd

Verksamhetsavdelningen har bytt namn till Avdelningen för lednings-och verksamhetsstöd.

Inom avdelningen inryms bland annat funktioner som arbetar med patientsäkerhet, läkemedel, kommunsamverkan, hälsoinformatik, systemförvaltning, patientmedverkan, säkerhetsfrågor och administrativ utveckling.

Avdelningen för lednings- och verksamhetsstöd ingår i regiondirektörens stab och leds av Region Norrbottens verksamhetsdirektör och har regionövergripande och samordnande ansvar inom hälso- och sjukvård, säkerhet, administration och politikerstöd. Avdelningen ansvarar för ärendebereidning, ärendehantering, nationella överenskommelser, stöd till den politiska organisationen samt juridiskt stöd inom hälso- och sjukvård och offentlig rätt.

Avdelningen består som tidigare av Hälso- och sjukvårdsenheten och Kanslienheten, medan Läkemedelsenheten har bytt namn till Vårdkvalitetsenheten och övertagit ansvaret för frågor rörande patientsäkerhet och smittskydd.

Inom avdelningen har också bildats en särskild Säkerhetsenhet. Enheten ska bidra till att skapa en trygg och säker vård och miljö för patienter, besökare, förtroendevalda, anställda och studerande. Säkerhetsarbetet ska skydda regionens verksamhet, information, egendom och miljö, säkerställa den dagliga driften och skapa god förmåga att hantera inträffade händelser.

Utvecklingsavdelningen

Utvecklingsavdelningen arbetar för att underlätta och stärka förnyelse och verksamhetsutveckling inom hälsa och vård samt verkar för en sammanhållen utveckling.

Här kan regionens verksamheter finna inspiration, sakkunskap, metodstöd och coaching i sitt utvecklingsarbete. I Utvecklingsavdelningens ansvarsområden ingår: Folkhälsa, Forskning, Förbättring och förnyelse, Kunskapsstyrning, Utbildning, och Fortbildning.

Utvecklingsavdelningen kommer från hösten 2018 bestå av: Enheten för förbättring och förnyelse, Enheten för forskning och lärande, Utbildningsenheten och Folkhälsocentrum.

Digitaliseringsavdelning

IT/MT-avdelningen har bytt namn till Digitaliseringsavdelning och ska i samverkan med berörda verksamheter göra långsiktiga vägval och skapa förutsättningar för landstinget att kunna vidareutveckla sin verksamhet med hjälp av IT och Medicinsk teknik. Avdelningen har förstärkt med kompetenser från andra avdelningar inom e-hälsa och invånartjänster.

Ändringar inom Luleås ledningsstruktur för primärvård

Under våren 2018 genomfördes en förändring av ledningsstrukturen inom primärvården i Luleå. I syfte att samordna och stärka ledningen för Luleå primärvård.

Förändringarna innebär att primärvården Luleå kommer delas in i Norra respektive Södra området.

Norra- Björkskatans HC, Mjölkkuddens HC Råneå HC och Gammelstads H, Ansvarig verksamhetschef Helen Mikko

Södra- Hertsö HC, Stadsvikens HC Örnässets HC och Bergnäsets HC, ansvarig verksamhetschef Camilla Brännström

Verksamhetschefsansvaret har flyttats till områdesansvariga chefer för att skapa bättre förutsättningar för samarbete, utveckling och spridning av goda arbetssätt mellan hälsocentralerna.

Hälsocentralerna ska efter den genomförda förändringen i ledningsstrukturen fortsätta att drivas som enskilda enheter i vårdvalet och vid alla hälsocentraler ska på plats finnas en hälsocentralansvarig enhetschef med delegerat ansvar och mandat för verksamhetsfrågor inkluderat ekonomi, patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Utvecklingsrådet

Utvecklingsrådet samordnar och bereder frågor av utvecklingskaraktär som rör IT/MT-frågor, verksamhetsutveckling, utbildning, inköp osv. Rådet består av regiondirektör, biträdande regiondirektör, divisionschefer och ett antal avdelningsdirektörer.

Beslut om genomförande av förstudier

- Ordination och distribution av diabeteshjälpmedel

Vi kommer under hösten att genomföra en förstudie för att se om möjligheter till ny distributionsform och ordinationsmöjlighet som minskar på arbetsbelastningen för vårdpersonal.

Förstudien ska också se över processen för beställnings, utlämnings- och ordinationssystem som förenklar uppföljning, kontroll och beställning av dessa i många fall mycket kostsamma varor.

Beslut om genomförande av projekt

- Digital kompetens

Region Norrbotten och LTU har beviljats medel från Europeiska Socialfonden (ESF) för att höja den digitala kompetensen hos vårdens medarbetare samt öka arbetsplatser förmåga att leda, och genomföra digitalt förändringsarbete. Projektet kommer att pågå under 2 år. Planeringsarbetet har startat och en detaljerad plan kommer att kunna presenteras under hösten 2018.

- Mobil självcheckning och betalning

Region Norrbotten har startat ett projekt som ska kunna erbjuda patienter som besöker vården en möjlighet att enkelt kunna anmäla sin ankomst och betala avgifter via ett mobilt gränssnitt. Lösningen ska kunna bidra till att frigöra resurser i kassor vid sjukhus och hälsocentraler. Utveckling pågår och utrollningsplan kommer att fastställas under hösten.

Pågående piloter och förstudier

- Sjuksköterskeledd lättakut

Vid Piteå hälsocentral testas just nu ett nytt arbetssätt där patienter erbjuds möjligheten att vid behov enkelt kunna beskriva sina symtom och snabbt

kunna få stöd i bedömning och behandling. Målsättningen är att arbetssättet ska kunna bidra till ett effektivare patientflöde och öka tillgängligheten.

- Ung-i-norr

Ungdomsmottagningen i Piteå och Älvsbyn genomför just nu en test där ungdomar i Piteå älvadal erbjuds möjligheten att ta komma i kontakt med ungdomsmottagningen via en mobil applikation med videostöd. Nu pågår arbetet med förberedelser för att kunna erbjuda denna möjlighet i hela länet.

- Nya utsidan

Det pågår just nu ett arbete som syftar till att fastställa en plan för en modernisering av regionens externa web. Målsättningen är att kunna leverera förbättrad målgruppsnytta och användarupplevelse samt förbättrad verksamhetsnytta. En detaljerad plan för projekten kommer att fastställas efter sommaren.

Regionen riktar marknadsföringsinsatser mot studenter

Under våren har regionen gjort riktade marknadsföringsinsatser mot studenter som läser bland annat läkare, sjuksköterska och tandläkare. Region Norrbotten fortsätter vidare att samverka med Eures, som är ett nätverk med arbetsförmedlingar för den gemensamma arbetsmarknaden i Europa. Två rekryteringsresor har gjorts till Finland under våren som resulterade i ett antal nya medarbetare.

Programmet för morgondagens chefer

I mars avslutades två chef- och ledarskapsprogram som startades upp under hösten 2017. Programmet för erfarna chefer är ett nytt chef- och ledarskapsprogram inom regionen och 15 erfarna chefer deltog i den första omgången. Programmet för morgondagens chefer vänder sig till medarbetare inom regionen som inte arbetar som chef idag men som är intresserad av en ledarroll i framtiden. Nytt för denna omgång var att alla deltagare fick en mentor under programmet, vilket var uppskattat av de 21 deltagarna.

Region Norrbotten delar tredje plats med alla regioner/landsting i total sjukfrånvaro

SKLs sjukfrånvarostatistik visar att medelvärdet för alla regioner/landsting avseende den totala sjukfrånvaron var 6,0 procent år 2017, motsvarande medelvärde i kommunerna var 7,0 procent. Region Norrbotten låg på en delad tredje plats av alla regioner/landsting med 5,4 procent i total sjukfrånvaro och fortsätter det aktiva arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Genomförda årsstämmor för region- och kommunägda bolag

Under våren har årsstämmor för BD Pop AB, Energikontor Norr AB, Film-pool Nord AB, Investeringar i Norrbotten och IT Norrbotten AB genomförts.

Regionens stämмоombud har varit Glenn Berggård. Bolagens resultaträkningar och balansräkningar godkändes och ägardirektiven fastställdes. I fyra av de fem bolagen gjordes förändringar i styrelsen.

Energikontor Norr valde en ny styrelseledamot; Anna Sthålbörst från Luleå Tekniska universitet. I BD Pop AB valdes två nya ledamöter in i styrelsen, Susanne Jonsson och John Rosén. I Investeringar i Norrbotten AB genomfördes också förändringar. Eva Quist avgår som styrelseordförande och till ny ordförande valdes Anna Utsi. Till nya ledamöter i styrelsen valdes också Ulrica Cederskog Sundling och Anna Hövenmark. I IT Norrbottens styrelse skedde en förändring där Tomas Brännström har ersatts av Mikael Andreasson. I Filmpool Nords styrelse förslogs inga förändringar, däremot informerades ägarna om att VD Susanne Jonsson avslutar sin tjänst och att styrelsen inlett nyrekrytering.

Större frågor som diskuterades var särskilt det tilläggsäskande som Filmpool Nords styrelse ställt till ägarna om utökat ägartillskott på totalt fem miljoner kronor. Stämman beslutade att ägarna kunde hantera äskandet var för sig, det vill säga att det inte förelåg någon solidariskt ansvar över utökade satsningar.

Ny chef på Norrbottensteatern

Styrelsen vid Norrbottensteatern beslutade den 16 april att teaterchef Alexander Öberg skulle lämna sitt uppdrag då överenskommelsen med styrelsen om att arbeta deltid från annan ort inte upplevdes fungera. Den 24 april stod det klart att Mats Pontén, mångårig medarbetare på teatern, går in som tillförordnad teaterchef med Rasmus Lindberg som biträdande konstnärlig ledare.

Från pilotprojekt till SAM-modell

Det treåriga pilotprojektet SAM (Samverka, Agera, Motivera) har utvecklats vidare till SAM-modellen, en arbetsmodell för regionala och lokala aktörer att samverka för barn och ungas hälsa. Genom främjande och förebyggande insatser syftar arbetet till att förbättra barn och ungas psykiska hälsa i Norrbotten. Piteå, Älvsbyn och nu senast Arjeplog har beslutat om att införa SAM-modellen. Samtal med fler kommuner pågår.

Att implementera ett nytt arbetssätt är ett långsiktigt arbete som kräver resurser, uthållighet och tålamod under flera år. Samtidigt som implementering sker är det viktigt att aktivt arbete med konkreta insatser pågår.

För att stärka hälsan hos unga i åldrarna 13-20 år erbjuds bland annat metoder som Dansmetoden, YAM (Youth Aware of Mental Health) och ACT (Acceptance and Comittment Therapy).

Det pågår ett samarbete med Länsstyrelsen i Norrbotten för att stärka stöd till föräldrar, bland annat genom föräldrastödsmetoden ABC (Alla barn i Centrum). SAM-modellen har också nära samarbete med projekt om att förebygga självmord och att motverka ungas utsatthet på nätet.

SAM lyssnar in målgruppen barn och unga - medskapande i praktiken

Med syftet att lyssna in ungas egna behov, förutsättningar och drömmar har ungas egna röster från Piteå samlats in under en gedigen, medskapande process där unga deltagit i varje steg i att ta fram boken ”Du är inte ensam”. Boken fungerar som ett processverktyg för att fortsätta tala om ungas psykiska hälsa och sprids både regionalt och nationellt.

SAM-modellen i Region Norrbottens egna verksamheter

- Verktuget- En förälder blir till

Psykologerna vid Länsenheten Föräldra- och Barnhälsan har genom SAM-modellen implementerat verktuget -En förälder blir till- vid länets Mödra- och Barnhälsovård. Verktuget består av fyra teman

- Jämställt föräldraskap
- Stjärnfamiljen
- Kulturell medvetenhet
- Psykisk hälsa

Reflektion och diskussion har resulterat i idéer på förbättringsarbete i inbjudningar, samtalsteman och väntrumsmiljö samt stärkt kompetens inom de fyra områdena.

- Föräldrastödsprogrammet -Vägledande samspel

Som en del av SAM-modellen har psykologerna inom Föräldra- och Barnhälsan också gått utbildning i föräldrastödsprogrammet ICDP (International Child Development Programme, översatt till Vägledande samspel). Programmets målsättning är att stödja och främja omsorgsgivarens kompetens och ett positivt samspel mellan barn och föräldrar.

Målet är att samtliga sjuksköterskor/barnmorskor inom MVC och BVC, genom psykologerna i Föräldra- och Barnhälsan, kommer att utbildas i nivå 1 och 2 för att kunna använda sig av Vägledande Samspel i de föräldragrupper de redan har inom ramen för sitt uppdrag. Målsättningen är att Vägledande samspel ska genomsyra verksamheten på MVC/BVC i hela länet och främja relationen barn-förälder.

Doktorander inom närpsykiatri

Som kunskapsorganisation är det viktigt att stimulera en miljö där forskning, utbildning och klinisk verksamhet samverkar. Ett exempel är satsningen där två psykiatrisjuksköterskor under våren har påbörjat sina doktorandstudier vid Luleå tekniska universitet med 50 procents finansiering av Region Norrbotten. Parallellt fortsätter de att arbeta som specialistsjuksköterskor inom närpsykiatri i Luleå.

Utvecklad kravprofil för anställning som AT-läkare i Region Norrbotten

Samtidigt som antalet AT-läkare i Region Norrbotten utökats till 51 personer per år pågår ett arbete med att utveckla kravprofilen för anställning som AT-läkare. Kravprofilen kommer att utgå från modellen kompetensbaserad rekrytering och förtydliga vilka kriterier som gäller vid rekrytering av AT-läkare till Norrbotten. Detta arbete sker i samverkan mellan Utvecklingsavdelningen, HR-avdelningen, AT-studierektorer och SYLF (Sveriges yngre läkares förening). Syftet är att ytterligare kvalitetssäkra rekryteringsprocessen med ökad transparens för alla intressenter. Målet är också att fler läkare som genomför sin AT i länet ska bli kvar efter genomgången allmäntjänstgöring.

Utredning om psykologprogram vid LTU

För närvarande genomför LTU en utredning angående förutsättningarna för att starta upp ett psykologprogram i länet som leder till yrkesexamen som psykolog. Region Norrbotten medverkar i detta arbete genom att gå igenom vilka förutsättningar som finns för anställning, praktik och handledning samt hur regionen eventuellt skulle kunna bidra med lärarkompetens. Psykologer är en svårrekryterad yrkeskategori och det skulle underlätta rekryteringen med en utbildning i länet, den närmaste finns för närvarande i Umeå.

Utökning läkarprogrammet vid Sunderby sjukhus

Umeå universitet har fått fler utbildningsplatser vid läkarprogrammet och har via sin programdirektör aviserat att man avser att förlägga den utökning man fått utanför Umeå. Konkret skulle det innebära att antalet studenter på läkarprogrammet vid Sunderby sjukhus ökar från dagens 60 studenter till 90 studenter. Just nu pågår ett arbete för att se över regionens kapacitet. Bland annat behövs det ytterligare ett par lektionssalar i samband med Utbildningscentrum på Sunderby sjukhus, där läkarutbildningen i dag har sina utbildningslokaler.

Region Norrbotten deltog på internationell kvalitetskonferens

The Institute for Healthcare Improvement (IHI) höll sin årliga konferens The International Forum on Quality and Safety in Healthcare den 2-4 maj, denna gång i Amsterdam. Konferensen är en av världens största konferenser för kvalitetsutveckling inom hälso- och sjukvård. En delegation från Region Norrbotten var på plats med deltagare från länssjukvården, närsjukvården och regiondirektörens stab.

Det genomgående temat på konferensen handlade om att förbättra vårdens kvalitet och säkerhet genom att utgå från patientens perspektiv. Att ställa frågan "What matters to you?" hjälper till att vända på perspektiven och utforma vården utifrån patienter och närståendes verkliga behov. "What matters to you?" riktades även inåt i organisationen och lyfte fram vikten av

glädje i arbetet och möjligheten för medarbetare att arbeta med utveckling och förbättring. Några av konferensens övriga teman var:

- Bygg kapacitet och ledarskap
- Förbättra patientens resa
- Data och tolkning
- Återupptäck glädje i arbetet
- Involvera patienter på alla nivåer i din organisation

Med särskilt fokus på patientsäkerhet tog man upp vikten av att dra i handbromsen om någonting i vården fungerade dåligt och är en säkerhetsrisk för patient eller medarbetare. Att ledningssystemet/organisationen ska vara utformat så att det ska vara lätt för varje medarbetare att göra rätt.

Första dagen erbjöds också studiebesök inom den Nederländska hälso- och sjukvården.

Konferensen gav inspiration, idéer, nya kontakter och nätverk. Nu planeras aktiviteter för att förverkliga några av de idéer som delegationen fick med sig.

Hälsa för barn och unga med flerfunktionsnedsättning

Region Norrbotten har via Utvecklingsavdelningen tillsammans med Nationellt Kunskapscentrum anhöriga (NKA) publicerat ett kunskapsstöd om hälsa för barn och unga med flerfunktionsnedsättning, som ett led i att skapa förståelse och underlätta arbetet för föräldrar, andra anhöriga och personal. Kunskapsstödet har samlat grundläggande kunskap inom sju olika områden; kost, munhälsa, sömn, sexualitet, lek, fysisk aktivitet och kultur. I de två sista kapitlen, Familj med expertkunskap och Lovisas expertkunskap samlas kunskaperna till en helhet som möjliggör ett liv utifrån egna förutsättningar för familjer, unika individer och personligheter.

Redaktör är Birgitta Nordström, strateg i Region Norrbotten. Journalisten och fotografen Anna Pella har intervjuat experterna som i var sitt eget kapitel har besvarat frågor om sitt respektive tema. Flera av experterna kommer från Norrbotten. Deras svar har kompletterats med andra fakta och evidens.

Sammanfattning av nationella överenskommelser

Goda arbetsvillkor för vårdens medarbetare och Professionsmiljarden

Professionsmiljarden har funnits sedan 2016 och syftar till att stärka förutsättningarna för en god, jämlik och effektiv hälso- och sjukvård. Detta ska ske genom att förbättra förutsättningarna för hälso- och sjukvårdens medarbetare att öka tiden för patientnära arbete samt stärka landstingens/regionernas planering av sitt kompetensbehov. Överenskommelsen Goda förutsättningar för vårdens medarbetare är ett komplement till Professionsmiljarden och de båda överenskommelserna kommer att följas upp gemensamt.

För 2018 erhåller Region Norrbotten 23,6 mnkr från Professionsmiljarden och 49,1 mnkr från överenskommelsen Goda förutsättningar för vårdens medarbetare. Inom ramen för överenskommelserna kommer regionen under 2018 bland annat arbeta med

- utbildningstjänster för AKS (Avancerad klinisk sjuksköterska)
- sprututbyte
- utlandsrekrytering
- Hälsa och vård 2035 workshop
- vårdnära service och transportorganisation
- 1177 sjukvårdsrådgivning
- breddinförande distansvård
- digitala vårdkontakter
- självbetjäningstjänster

Psykisk hälsa

Överenskommelserna inom psykisk hälsa har funnits sedan ett flertal år och förväntas fortsätta åtminstone till och med 2020. Syftet är att stimulera ett långsiktigt arbete med att utveckla området psykisk hälsa. Centrala utgångspunkter för satsningen är att förstärka primärvården och den specialiserande psykiatrin för barn och vuxna samt stärka de preventiva och sjukdomsförebyggande insatserna. Region Norrbotten erhåller 24,2 mnkr i överenskommelsen för 2018.

Under 2018 kommer regionen arbeta med insatser inom

- utbildning av personal inom området för att tidigt identifiera tecken som tyder på psykisk ohälsa
- snabb behandling genom att använda digitala lösningar som exempelvis internetbaserade behandlingar, gruppbehandlingar och triagering
- systematisering av handledning samt forum för erfarenhetsutbyte
- utbildning av coacher inom kognitiv beteendeterapi
- minskad stigmatisering och diskriminering av personer som drabbats av psykisk ohälsa genom att på länsnivå anordna psykiatriveckan med bland annat öppna kvällsföreläsningar

En effektiv och kvalitetssäker sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess, 2018

Överenskommelsen är ettårig och syftar till att slutföra de insatser som har utvecklats genom tidigare överenskommelser. För 2018 får regionen ersättning av staten med totalt cirka 31 mnkr.

Under 2018 kommer regionen arbeta med införande av

- funktion för koordinering inom primärvården
- insatser riktat mot psykisk ohälsa, långvarig smärta och KBT-behandling
- kompetensutveckling inom försäkringsmedicin i ordinarie lednings- och styrprocesser
- vidareutvecklad funktionalitet i VAS för överföring av information i intyg till Försäkringskassan

Försäkringsmedicinska utredningar, 2018

Överenskommelsen är ettårig och syftar till att säkerställa en rättssäker prövning av sjukpenningärenden. Den 1 januari 2019 träder en ny lag i kraft som innebär att hälso- och sjukvården får ansvaret för att leverera försäkringsmedicinska utredningar på uppdrag av Försäkringskassan. Det avser fördjupade medicinska utredningar som grund för bedömning av den försäkrades arbetsförmåga.

Försäkringskassan har fastställt en målkvot för antalet utredningar år 2018. Under förutsättning att regionen genomför 213 utredningar utgår ersättning med drygt 5,7 mnkr samt en fast ersättning för central administration med 0,75 mnkr.

Överenskommelse barnhälsovård 2018

Överenskommelsen för 2018 syftar till att öka tillgängligheten i barnhälsovården och bidra till en jämlik hälsoutveckling i befolkningen. Detta ska ske genom att bättre nå ut till barn (0-6 år) och familjer som är socioekonomiskt utsatta, har sämre hälsa, tandhälsa och lägre grad av vaccinationskydd. Region Norrbotten erhåller 1,9 mnkr för 2018. Liknande överenskommelser förväntas ingås även för 2019 och 2020.

Under 2018 kommer regionen arbeta med insatser inom

- utbildning för barnhälsovårdspersonal för att i ett tidigt skede kunna uppmärksamma barn med ökad risk för sämre tandhälsa
- ökad samverkan mellan den lokala folktandvården och respektive BVC-mottagning för uppsökande insatser
- framtagande av ett föräldrastödsprogram som är gemensamt för hela länet och som löper genom hela vårdkedjan inom mödra-och barnhälsovården
- utökning av antalet hembesök dels där det finns större andel karies bland förskolebarnen och dels där det bor många familjer med nyfödda barn

Beredskap

I och med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet som regeringen fattade 2015 har planeringen för totalförsvaret återupptagits. Där ingår även hälso-

och sjukvården. Försvarsmaktens förväntan på stöd från den civila sjukvården har därmed ökat. Region Norrbotten har erhållit 1 mnkr för att återuppta civilförsvarsplaneringen inom hälso- och sjukvården.

Under 2018 ska landsting och regioner delta i den nationella och regionala planeringen av totalförsvaret genom att kartlägga vilka samarbetsytor som krävs inom landstinget för att nå önskad förmågeförhöjning i hela traumavårdskedjan, kartlägga vilka delar av den egna hälso- och sjukvårdssamheten som mest berörs av den återupptagna civilförsvarsplaneringen samt samverka med andra berörda aktörer i planeringen av totalförsvaret.

Kortare väntetider i cancervården, 2017-2018

Överenskommelsen syftar till en mer jämlik och tillgänglig cancervård med fokus på att korta väntetider och minska regionala skillnader. Den viktigaste åtgärden är införande av ett nationellt system för standardiserade vårdförlopp som beskriver utredningar och första behandling vid cancerdiagnos samt maximala tidsgränser för olika åtgärder.

År 2018 blir det avslutande året i den fyraåriga nationella satsningen för cancervården. Region Norrbotten erhåller 9,7 mnkr för 2018, vilket bland annat kommer gå till

- skopiutbildning för sjuksköterskor
- åtgärder för att öka produktionskapaciteten inom bild- och funktionsmedicin genom en inhyrd mobil MR vid Sunderby sjukhus
- allmänläkarkonsulter och processledare som tillsammans arbetar med införandet av vårdförloppen

Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa

Överenskommelsen syftar till en mer tillgänglig, säker, kunskapsbaserad och jämlik vård inom förlossningssjukvården, primärvården och annan hälso- och sjukvård som bidrar till att främja kvinnors hälsa. Satsningen avsåg initialt perioden 2015-2019, men har i olika omgångar förlängts och avser nu perioden 2018-2022.

För 2018 kommer regionen erhålla 22,4 mnkr. Planering för medlen har påbörjats och en styrgrupp har tillsatts. Även en projektledare ska tillsättas för att hålla i arbetet. Utifrån tidigare års överenskommelser inom mödra- och förlossningsvården har regionen genomfört och påbörjat aktiviteter inom bland annat

- bemanning
- säker förlossningsvård, förlossningsrädsla och amning
- regionövergripande riktlinjer bäckenbotten hälsa
- rutiner och arbetssätt för utsatta kvinnor och partners, primär- och mödrahälsovård
- patientinformation
- sexuell och reproduktiv hälsa, abort prevention, självtest klamydia, gynekologisk vård och primärvård

- kvalitetssäkring av gynekologisk cellprovskontroll
- särskilda patientgrupper vulvasmärta, endometriosis, könsstympning primärvård och gynekologisk vård

Patientmiljarden 2018

Patientmiljarden är en ny överenskommelse för 2018 som syftar till att förbättra tillgängligheten och samordningen i hälso- och sjukvården. Överenskommelsen är inriktad på förberedande åtgärder för införandet av en förstärkt vårdgaranti i primärvården och införandet av patientkontrakt. Region Norrbotten erhåller 24,3 mnkr för 2018.

Under 2018 kommer regionen arbeta med bland annat

- förändrade arbetssätt med triagering (initial bedömning och prioritering av patienter)
- pilotprojekt med sjuksköterskeledd ”lätt akut” vid hälsocentraler
- stanna-kvar premie i primärvården till läkare med specialisering inom allmänmedicin
- anpassning av väntetidsuppföljningen till den förstärkta vårdgarantin
- breddinförande av webbtidbokning
- införande av nya rutiner och arbetssätt för samordnade individuella planer och fast vårdkontakt
- införande av regionövergripande produktions- och kapacitetsplanering inom operationsverksamheten

Asyl-och flyktinghälsan i Region Norrbotten

Migrationsverket i Norrbotten kommer att minska sin verksamhet och antalet boendeplatser. Samtidigt ökar Sverige sin totala flyktingkvot från 3 400 till 5 000 platser. I Norrbotten kommer antalet boendeplatser att avvecklas från ca 12 tusen till 7800 och som kommer att ha en tydlig påverkan på Region Norrbottens verksamheter på olika håll i länet. Hälso-och sjukvårdsenheten samordnar landstingets insatser när det gäller utveckling och implementering av rutiner, riktlinjer och lagstiftning samt övriga nationella riktlinjer gällande asyl -och flyktinghälsovård.

I år har nationella medel inom psykisk hälsa satsningen fördelats till verksamheter i syfte att förbättra tillgången till vård och för att motverka psykisk ohälsa hos barn och unga och medel har riktats på satsningen bla mot asylsökande och nyanlända

I en översyn av regionens asyl-och flyktinghälsovård framkom behovet av att inrätta ett kompetenscentrum som ansvarar för utbildningsinsatser och för spridning av specialistkunskap om asyl- och flyktinghälsovård. Kompetenscentrum finns på hälsocentralen Björknäs i Boden och riktar sitt arbete främst gentemot hälsocentralerna i Norrbotten med fokus på sjukdomsförebyggande insatser.

Uppdraget för kompetenscentrum:

- verka för en mer jämlik och säker vård till personer från andra länder

- regionövergripande ansvar och till för regionens verksamheter och medarbetare
- främja kontinuerlig utveckling av generella och övergripande utbildnings- och kompetensinsatser inom området asyl- och flyktinghälsa

Avrapportering av uppdrag enligt 2018 års analysplan

År 2015 publicerade Region Norrbotten en rapport om medborgarnas behov av hälso- och sjukvård i Norrbotten. Nu, tre år senare, har Region Norrbotten genomfört en uppföljande rapport på samma tema.

Medborgarnas behov av hälso- och sjukvård

Analysen omfattar jämförelser på framförallt läns-, riksnivå och delvis på kommunnivå inom centrala områden som medborgarnas hälsa, levnadsvanor, levnadsförhållanden. Därtill redovisas vårdkonsumtion i länet, vårdproduktion totalt och kostnader för vård. Analysen inbegriper också nuvarande och framtida utmaningar när det handlar om att möta medborgarnas behov av hälso- och sjukvård i Region Norrbotten. Arbetet tar sin utgångspunkt i det faktum att andelen äldre blir fler, att vårdbehoven förväntas öka, att kroniska sjukdomar blir allt vanligare, samtidigt som andelen förvärvsarbetande blir allt färre, att skatteunderlaget minskar och att urbaniseringen väntas öka. Samtidigt pågår en intensifierad kunskaps- och teknikutveckling som både kan bidra till att effektivisera hälso- och sjukvården och erbjuda medborgarna nya sätt att få hälso- och sjukvård på. Analysuppdraget ingår i regionens analysplan för år 2018. Rapporten går att hitta på Utsidan under rubrikerna Demokrati och insyn, Styrande dokument, Analysarbete.

Ledningsrapport april månad 2018

Divisionernas delårsrapporter april månad 2018